

KAPITTEL C2.2

NS 8407 - SERIØSITETSKRAV

Innhold

Del 2 – Seriøsitetsskrav	3
28. Generelt	3
29. Krav til system for å sikre etterlevelse av seriøsitetsskrav	3
30. Byggherrens kontroller og samarbeid med andre	4
31. Forebygging av økonomiske misligheter	4
32. Gaver og ytelser	4
33. Ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold	4
34. Medlemskap i StartBANK	5
35. Lønns- og arbeidsvilkår	5
36. Egenrapportering av lønns- og arbeidsvilkår	5
37. Obligatorisk tjenestepensjonsordning	6
38. Bruk av elektronisk betalingsmiddel	6
39. Samtykke til innhenting av opplysninger om skatt og avgift	6
40. HMS-kort	6
41. System for adgangskontroll	7
42. Begrensning av antallet ledd i leverandørkjeden	7
43. Faglært bemanning	7
44. Lærlingordning og bruk av lærlinger	8
45. Rapportering av arbeid utført av utenlandsk virksomhet	8
46. Informasjonsplikt og språkferdigheter	9
47. Overholdelse av sanksjonsloven med tilhørende forskrifter	9
48. Misligholdsbeføyelser	9
3.6 Brudd på seriøsitetsskrav	10

UTDRAG FRA KAPITTEL C2 SPESIELLE KONTRAKTSBESTEMMELSER I NS 8407

Del 2 – Seriøsitetsskrav

28. Generelt

Formål

Formålet med seriøsitetsskravene er å bekjempe økonomiske misligheter og arbeidslivskriminalitet, samt å sikre at totalentreprenøren etterlever god forretningsskikk som fremmer et etisk og ansvarlig arbeidsliv.

Varsling av kritikkverdige forhold

Totalentreprenøren skal gjøre Bane NORs varslingskanal kjent blant personell som arbeider på bygge- og anleggsplassen.

Informasjon om varslings av kritikkverdige forhold foreligger på en rekke språk, og finnes på <https://www.banenor.no/varsling/>.

Videreføring av seriøsitetsskravene

Totalentreprenøren skal videreføre kontraktens seriøsitetsskrav, herunder krav til system for å sikre etterlevelse av seriøsitetsskrav, til sine kontraktsmedhjelpere. Kravene skal videreføres i det omfang som er nødvendig for å sikre at totalentreprenøren overholder sitt kontraktsansvar overfor byggherren.

29. Krav til system for å sikre etterlevelse av seriøsitetsskrav

Totalentreprenøren skal ha et implementert system som sikrer etterlevelse av seriøsitetsskravene, for eksempel benytte metoden for aktsomhetsvurderinger som beskrevet i åpenhetsloven § 4. Dette innebærer at totalentreprenøren skal kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan totalentreprenøren håndterer risiko for brudd og brudd på seriøsitetsskravene i egen virksomhet og i leverandørkjeden.

På forespørsel fra byggherren skal totalentreprenøren dokumentere sitt system for etterlevelse av seriøsitetsskravene. Dokumentasjonen skal vise hvordan risiko for brudd eller brudd på seriøsitetsskravene er håndtert i egen virksomhet og i leverandørkjeden.

Ved brudd på seriøsitetsskravene i egen virksomhet eller i leverandørkjeden, skal byggherren varsles uten ugrunnet opphold. Dersom det er totalentreprenøren som har forårsaket eller medvirket til bruddet, skal totalentreprenøren sørge for gjenoppretting og erstatning til skadelidende.

30. Byggherrens kontroller og samarbeid med andre

Byggherren har rett til å gjennomføre nødvendig kontroll av om seriøsitetskravene etterleves. Kontroller kan omfatte undersøkelser, innhenting av dokumentasjon og stedlig kontroll hos totalentreprenøren, hos eventuelle kontraktsmedhjelpere, på steder der arbeidet utføres og i lokaler som benyttes til innkvartering av personell. Totalentreprenøren skal for egen regning stille nødvendige ressurser til disposisjon og oversende etterspurt dokumentasjon i forbindelse med kontroller.

Byggherren har rett til å samarbeide med andre offentlige oppdragsgivere og samarbeidspartnere om totalentreprenørens etterlevelse av seriøsitetskravene, samt innenfor lovverkets rammer å dele revisjonsrapporter og annen kontraktsoppfølgingsinformasjon.

31. Forebygging av økonomiske misligheter

Totalentreprenøren plikter å arbeide for å forhindre økonomiske misligheter i sin virksomhet.

Totalentreprenøren skal snarest varsle byggherren dersom mulige interessekonflikter eller inhabilitetsforhold oppstår. Totalentreprenøren skal deretter, etter samråd med byggherren, iverksette tiltak som gjør at forhold som kan medføre mulige interessekonflikter eller inhabilitet ikke forekommer.

32. Gaver og ytelser

Totalentreprenøren skal ikke tilby eller ta imot gaver, representasjon eller utgiftsdekning som kan gi, eller oppfattes å gi, en utilbørlig fordel i forbindelse med en persons stilling, verv eller oppdrag.

33. Ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Totalentreprenøren skal arbeide for å ivareta grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold menes begrepene slik de er definert i åpenhetsloven.

Totalentreprenøren skal sørge for at arbeidet blir utført, og at alle leveranser til dette produseres og leveres, under forhold som er i overensstemmelse med følgende minimumskrav:

- FNs verdenserklæring om menneskerettigheter art. 5, 23.3 og 24
- FNs barnekonvensjon art. 32
- ILO konvensjoner om forbud mot tvangsarbeid, barnarbeid og diskriminering, samt retten til fagorganisering og kollektive forhandlinger: nr. 29, 87, 98, 100, 105, 111, 138 og 182
- Arbeidsmiljølovgivningen i produksjonslandet. Dette omfatter alle produksjonsland i leverandørkjeden der utvinning og produksjon av råvare og/eller komponent/halvfabrikata og/eller ferdigvare, inklusive distribusjon og transport, skjer. Av særlig viktige forhold fremheves 1) lønns- og arbeidstidsbestemmelser, 2) helse, miljø og sikkerhet, 3) regulære ansettelsesforhold, samt 4) lovfestede forsikringer og sosiale ordninger.

Der hvor internasjonale konvensjoner og nasjonal lovgivning regulerer det samme forholdet, skal den strengeste reguleringen ha forrang.

Totalentreprenøren har bevisbyrden for at denne bestemmelsen blir overholdt ved gjennomføring av kontrakten. På forespørsel fra byggherren skal totalentreprenøren fremlegge dokumentasjon for slik overholdelse.

34. Medlemskap i StartBANK

Totalentreprenøren skal senest ved kontraktsinngåelsen være medlem i StartBANK. Totalentreprenøren skal sørge for at informasjon og dokumentasjon i StartBANK til enhver tid er oppdatert. StartBANK medlemskapet skal inkludere SKAV-fullmakt (fullmakt til å innhente skatte- og avgiftsinformasjon).

Personell fra virksomhet som ikke er medlem i StartBANK skal ikke få arbeide på bygge- og anleggsplassen.

35. Lønns- og arbeidsvilkår

Totalentreprenøren skal sørge for at personell som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, har lønns- og arbeidsvilkår i samsvar med denne bestemmelsen. Bestemmelsen gjelder for arbeidere som utføres i Norge.

Med lønns- og arbeidsvilkår menes bl.a. bestemmelser om minste arbeidstid, lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji.

På områder dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale skal totalentreprenøren som et minimum ha lønns- og arbeidsvilkår i samsvar med gjeldende forskrifter. På områder som ikke er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, skal totalentreprenøren som et minimum ha lønns- og arbeidsvilkår som er i henhold til gjeldende landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje.

Totalentreprenøren har bevisbyrden for at denne bestemmelsen blir overholdt ved gjennomføring av kontrakten. På forespørsel fra byggherren skal totalentreprenøren fremlegge dokumentasjon for slik overholdelse. Dokumentasjon som minimum kan kreves er kopi av ansettelseskontrakter, lønns slipper og timelister, arbeidsplan ved gjennomsnittsberegning av arbeidstiden, arbeidsgiverens bankutskrift, samt dokumentasjon på ordnede boforhold for personell. Dokumentasjonen skal være på personnivå.

Totalentreprenøren skal gjennomføre nødvendige kontroller mot kontraktsmedhjelpere for å påse at pliktene i denne bestemmelsen overholdes. Totalentreprenøren skal dokumentere resultatet av kontrollene, og oversende dokumentasjonen til byggherren. På forespørsel fra byggherren skal totalentreprenøren gjennomføre nærmere spesifiserte kontroller mot kontraktsmedhjelpere.

36. Egenrapportering av lønns- og arbeidsvilkår

Totalentreprenøren skal ved kontraktsinngåelsen besvare et digitalt spørreskjema for egenrapportering av lønns- og arbeidsvilkår, jf. vedlegg C4.19. Totalentreprenøren skal sørge for at nevnte spørreskjema også besvares av samtlige kontraktsmedhjelpere. Ved endringer hos totalentreprenøren eller kontraktsmedhjelpere i løpet av kontraktsperioden, skal det leveres et nytt utfylt spørreskjema. Byggherren kan også ved behov kreve ny egenrapportering i kontraktsperioden.

Egenrapportering av lønns- og arbeidsvilkår skal godkjennes av byggherren før oppstart av arbeidene.

37. Obligatorisk tjenestepensjonsordning

Totalentreprenøren skal ha avtale om obligatorisk tjenestepensjon (OTP) med en godkjent pensjonsinnretning i samsvar med lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Totalentreprenøren skal på forespørsel fra byggherren dokumentere at gyldig avtale om obligatorisk tjenestepensjon med godkjent pensjonsinnretning er inngått og at alt personell som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten og som er omfattet av ordningen, er innmeldt med virkning fra første arbeidsdag.

Totalentreprenøren skal gjennomføre nødvendige kontroller mot kontraktsmedhjelpere for å påse at pliktene i denne bestemmelsen overholdes. Totalentreprenøren skal dokumentere resultatet av kontrollene, og oversende dokumentasjonen til byggherren. På forespørsel fra byggherren skal totalentreprenøren gjennomføre nærmere spesifiserte kontroller mot kontraktsmedhjelpere.

38. Bruk av elektronisk betalingsmiddel

Totalentreprenøren skal benytte elektronisk betalingsmiddel for alle transaksjoner som foretas i forbindelse med oppfyllelse av kontrakten. Lønn og annen godtgjørelse til personell som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, skal utbetales til det enkelte personells bankkonto.

Totalentreprenøren skal på forespørsel fra byggherren fremlegge dokumentasjon på at denne bestemmelsen blir overholdt.

Totalentreprenøren skal gjennomføre nødvendige kontroller mot kontraktsmedhjelpere for å påse at pliktene i denne bestemmelsen overholdes. Totalentreprenøren skal dokumentere resultatet av kontrollene, og oversende dokumentasjonen til byggherren. På forespørsel fra byggherren skal totalentreprenøren gjennomføre nærmere spesifiserte kontroller mot kontraktsmedhjelpere.

39. Samtykke til innhenting av opplysninger om skatt og avgift

Totalentreprenøren skal ved kontraktsinngåelsen levere fullmakt som gir byggherren rett til, et ubegrenset antall ganger, å innhente opplysninger om totalentreprenørens skatte- og avgiftsforhold, jf. vedlegg C4.24. Fullmakten er generell for hele Bane NOR. Totalentreprenøren skal sørge for at gyldig fullmakt foreligger frem til 6 måneder etter overtakelse av kontraktsgjenstanden.

Totalentreprenøren skal sørge for at underentreprenører leverer tilsvarende fullmakt og at fullmakten oversendes til byggherren. Dersom fullmakten fra underentreprenører ikke leveres eller utvidet skatteattest inneholder restanser som ikke er ubetydelige, utgjør det saklig grunn til å nekte å godta totalentreprenørens valg av underentreprenør. Byggherren kan ved skriftlig varsel gi totalentreprenøren en rimelig frist til å rette forholdet.

40. HMS-kort

Alt personell som utfører arbeid på bygge- og anleggsplassen skal ha gyldig HMS-kort i samsvar med forskrift om HMS-kort på bygge- og anleggsplasser, og bære kortet lett synlig. Kravet gjelder også de

som utfører støttefunksjoner som renhold, kantinedrift osv. Personer som transporterer varer til bygge- og anleggsplassen, skal utstyres med HMS-kort dersom arbeidet skjer regelmessig.

Personell som ikke har gyldig HMS-kort, skal bortvises fra bygge- og anleggsplassen.

41. System for adgangskontroll

Totalentreprenøren skal etablere et system for adgangskontroll som sikrer registrering av alle personer som får adgang til bygge- og anleggsplassen. Totalentreprenøren skal gi byggherren tilgang til den registrerte informasjonen som foreligger i totalentreprenørens system for adgangskontroll.

Totalentreprenøren skal sørge for at alle personer som får adgang til bygge- og anleggsplassen registrerer seg i byggherrens system for adgangskontroll, HMSREG. Totalentreprenøren skal kontinuerlig overføre opplysninger fra eget system for adgangskontroll til HMSREG.

Følgende opplysninger skal som et minimum overføres til HMSREG:

- Unik identifisering av hver person som får adgang til bygge- og anleggsplassen
- Tidspunkt for inn- og utregistrering
- Øvrig informasjon på HMS-kortet

Personer med funksjon hovedsikkerhetsvakt, lokal sikkerhetsvakt, leder for elsikkerhet, skifter og/eller fører skal benytte byggherrens mobilapplikasjon HMSREG ved inn- og utregistrering, herunder registrere seg med funksjonsrolle.

42. Begrensning av antallet ledd i leverandørkjeden

Totalentreprenøren kan ikke ha flere enn to ledd i leverandørkjeden under seg når leverandøren skal utføre bygge- og anleggsarbeider.

Dersom det på grunn av uforutsette omstendigheter som inntreffer etter kontraktsinngåelsen er nødvendig med flere ledd, skal avviket begrunnes skriftlig av totalentreprenøren og godkjennes av byggherren.

43. Faglært bemanning

Totalentreprenøren skal benytte faglært bemanning ved utførelsen av kontraktsgjenstanden. Er ikke annet avtalt skal minimum 50 % av arbeidede timer innenfor de fag som omfattes av utdanningsprogrammet for bygg- og anleggsteknikk, elektro og datateknologi og teknologi- og industrifag, samlet utføres av personell med fagbrev, svennebrev eller dokumentert fagopplæring i henhold til nasjonal fagopplæringslovgivning eller likeverdig utenlandsk fagutdanning. Det skal være fagarbeidere i alle ovennevnte fag, forutsatt at faget er nødvendig for utførelsen av kontraktsgjenstanden. Kravet kan også oppfylles ved at arbeidede timer er utført av personell som er under systematisk opplæring og er oppmeldt etter kravene i Praksiskandidatordningen, jf. opplæringslova § 23-2, eller etter tilsvarende ordning i annet EU/EØS-land.

Kravet til faglært bemanning i dette punkt kan oppfylles av totalentreprenøren og en eller flere av hans kontraktsmedhjelpere.

Totalentreprenøren skal i månedsrapporten vise oppfylleelsesgraden, og etter byggherrens ønske oversende bemanningsplaner som viser oppfyllelsen. Timelister skal fremlegges på forespørsel.

44. Lærlingordning og bruk av lærlinger

Totalentreprenøren skal være tilknyttet en lærlingordning og benytte lærlinger ved utførelsen av kontraktsgjenstanden. Er ikke annet avtalt skal minimum 10 % av arbeidete timer innenfor de fag som omfattes av utdanningsprogrammet for bygg- og anleggsteknikk, elektro og datateknologi og teknologi- og industrifag, samlet utføres av lærlinger, jf. opplæringslova § 7-1. Kravet kan oppfylles av totalentreprenøren og en eller flere av hans kontraktsmedhjelpere.

Kravet kan delvis oppfylles ved at arbeidete timer er utført av personell som er under systematisk opplæring og er oppmeldt etter kravene i Praksiskandidatordningen, jf. opplæringslova § 23-2.

Utenlandske totalentreprenører kan oppfylle kravet ved å benytte lærling fra en lærlingordning i opprinnelseslandet. Dersom opprinnelseslandet ikke har en lærlingordning, kan kravet oppfylles ved å benytte praksiselev fra en opplæringsordning i opprinnelseslandet.

En totalentreprenør som er tilknyttet en lærlingordning og som kan dokumentere reelle forsøk på å inngå lærekontrakt uten å lykkes, skal av byggherren anses for å ha oppfylt kravet om bruk av lærling. En totalentreprenør som er tilknyttet en lærlingordning og har inngått lærekontrakt, men som på grunn av forhold som skyldes lærlingen ikke kan benytte vedkommende under leveransen, skal av byggherren anses for å ha oppfylt vilkåret om bruk av lærling dersom totalentreprenøren kan dokumentere reelle forsøk på å inngå ny lærekontrakt uten å lykkes. Der gjestående kontraktsperiode er mer enn tre måneder, anses kravet kun oppfylt dersom totalentreprenøren med jevne mellomrom gjør reelle forsøk på å inngå ny lærekontrakt.

Totalentreprenøren skal i månedsrapporten vise oppfylleelsesgraden, og etter byggherrens ønske oversende bemanningsplaner som viser oppfyllelsen. Timelister skal fremlegges på forespørsel.

45. Rapportering av arbeid utført av utenlandsk virksomhet

Utenlandske virksomheter med oppdrag i Norge, samt alle arbeidstakere som gjennom oppdrag skal utføre arbeid i Norge, skal registreres i Oppdrags- og arbeidsforholdsregisteret (OAR) i henhold til bestemmelsene i skatteforvaltningsloven og tilhørende forskrifter.

Totalentreprenøren er ansvarlig for å registrere oppdraget med den utenlandske virksomheten. Totalentreprenøren skal sørge for at den utenlandske virksomheten fortløpende rapporterer arbeidstakere som skal arbeide på oppdraget. Opplysninger om arbeidstakere skal registreres i OAR innen 14 dager etter arbeidstakers første arbeidsdag på oppdraget. Opplysninger om siste arbeidsdag skal gis senest 14 dager etter siste arbeidsdag. Dersom det skjer endringer etter at opplysningene er gitt, skal det gis korrigerte opplysninger senest 14 dager etter at endringen fant sted.

Eventuelle bøter eller andre krav mot byggherren som følge av at totalentreprenøren ikke har overholdt sine forpliktelser etter denne bestemmelsen, er totalentreprenørens ansvar og skal betales av ham.

46. Informasjonsplikt og språkferdigheter

Gjennomføring av kontrakten skal foregå ved bruk av norsk språk, dersom ikke annet er angitt.

Et arbeidslag skal til enhver tid ha minst en person som forstår og gjør seg forstått på norsk eller engelsk. Denne personen skal i tillegg forstå, og gjøre seg forstått på, et språk alle de andre på arbeidslaget forstår og kan gjøre seg forstått på. Med arbeidslag menes en gruppe som løser en arbeidsoppgave sammen på et fysisk avgrenset sted.

Skriftlig dokumentasjon som benyttes i eller er relevant for arbeidet den enkelte skal utføre skal foreligge slik at den enkelte forstår informasjonen godt. Dersom totalentreprenøren eller hans kontraktsmedhjelpere benytter fremmedspråklige arbeidstakere skal det dokumenteres et system for kommunikasjon som gjør at den arbeidskraft som benyttes til enhver tid er underrettet om alle forhold som er relevant for den enkeltes arbeid. Dokumentasjonen kan blant annet være planer, rutiner, informasjon knyttet til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø, lønns- og arbeidsvilkår, sikkerhetsopplæring, verneprotokoller, sikkerhetsinstrukser, sikkerhetsblader, varselskilter og bruksanvisninger for verktøy og arbeidsutstyr.

47. Overholdelse av sanksjonsloven med tilhørende forskrifter

Begge parter skal overholde sanksjonsloven med tilhørende forskrifter («sanksjonslovgivningen»). Partene skal holde hverandre løpende informert og oppdatert om forhold av betydning for dette.

På forespørsel skal totalentreprenøren sørge for at byggherren får den informasjon og dokumentasjon som er nødvendig for å kunne kontrollere at totalentreprenøren og kontraktsmedhjelpere overholder sanksjonslovgivningen.

Totalentreprenøren har bevisbyrden for at sanksjonslovgivningen er overholdt.

48. Misligholdsbeføyelser

Ved brudd på seriøsitetsskravene eller krav til system for å sikre etterlevelse av seriøsitetsskravene, herunder ved mangelfull oppfyllelse av dokumentasjonsplikten, skal totalentreprenøren uten ugrunnet opphold rette bruddet. Dokumentasjon på retting skal oversendes til byggherren for godkjenning uten ugrunnet opphold etter at retting er foretatt.

Ved brudd som nevnt ovenfor har byggherren i tillegg rett til å ilegge totalentreprenøren sanksjoner som angitt i kapittel C3 punkt 3.6. Dersom bruddet har skjedd hos en kontraktsmedhjelper, gir dette byggherren saklig grunn til å kreve utskiftning av kontraktsmedhjelperen.

Byggherren skal varsle totalentreprenøren om illeggelse av sanksjoner innen rimelig tid etter at byggherren blir eller måtte ha blitt klar over bruddet. Varselet skal inneholde en beskrivelse av bruddet og botens størrelse.

UTDRAG FRA KAPITTEL C3 OPPDRAGSSPESIFIKKE KONTRAKTSBESTEMMELSER NS 8407

3.6 Brudd på seriøsitetsskrav

Sanksjonene som fremgår av dette punktet er ikke underlagt kontraktens ansvarsbegrensninger i kapittel C1 punkt 40.3 og punkt 3.1 ovenfor. Ileggelse av sanksjoner etter dette punkt fratar ikke byggherren retten til å benytte andre misligholdsbeføyelser i kontrakten, herunder retten til å heve kontrakten.

Punkt i C2	Beskrivelse av forholdet	Byggherrens sanksjon
29 30 33 35 37 38 46 47	Brudd på plikten til å fremlegge dokumentasjon etter forespørsel fra byggherren	Dersom totalentreprenøren ikke oversender dokumentasjon innen 14 dager etter at byggherren har sendt forespørsel om dette, skal totalentreprenøren betale en bot på NOK 3000 per dag inntil tilfredsstillende dokumentasjon er mottatt.
33 35 37 42 43 44	Brudd på krav til ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold Brudd på krav til lønns- og arbeidsvilkår Brudd på krav til obligatorisk tjenstepensjonsordning (OTP) Brudd på krav om begrensning av antallet ledd i leverandørkjeden Brudd på krav om faglært bemanning Brudd på krav om lærlingordning og bruk av lærlinger	Byggherren har rett til å ilegge en forholdsmessig bot på inntil 10 promille av kontraktssummen per brudd. Ved vurderingen av hva som er forholdsmessig, skal det særlig legges vekt på bruddets art og alvorlighetsgrad.
38	Brudd på krav om bruk av elektronisk betalingsmiddel	Byggherren har rett til å ilegge en bot på NOK 3000 per brudd.

Punkt i C2	Beskrivelse av forholdet	Byggherrens sanksjon
40	Brudd på krav til HMS-kort	Byggherren har rett til å ilegge en bot på NOK 2000 per brudd.
41	Brudd på krav til registrering i byggherrens system for adgangskontroll (HMSREG), herunder feilregistreringer og manglende registrering av funksjonsrolle	
46	Brudd på krav til informasjonsplikt og språkferdigheter	Dersom det anses nødvendig, har byggherren rett til å stanse arbeidene inntil det er dokumentert at bruddet er rettet. Slik stansing av arbeidet skjer uten fremdriftsmessige og økonomiske konsekvenser for byggherren.